

שתי משניות ליום משנה שלמה

י"ל ע"י משנה שלמה

העמותה להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

מס' עמותה: 580553329

משנה שלמה עמותה
להנחלת אהבת התורה
ואהבת ישראל (ע"ר)

טל': 052-5802345 מייל: mishna.shlema@gmail.com
כתובת: עין שמש 23 גני תקווה 55900

פרויקט שתי משניות ליום - לעילוי נשמת
הרה"ק רבי אברהם מתתיהו ב"ר מנחם נחום זצוק"ל כ"ק האדמו"ר מסטנשט
הרה"ק רבי חיים זאנוויל ב"ר משה זצוק"ל כ"ק אדמו"ר מריבניץ

"תנא דבי אליהו כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן העולם הבא שנאמר: "הליכות עולם לו"
אל תיקרי הליכות אלא הלכות". - רש"י: הלכות - משנה וברייתא, הלכה למשה מסיני.

הלימוד היומי לעילוי נשמת

הגאון רבי יעקב ב"ר יצחק זצ"ל

הרה"ק רבי אפרים פיטל ב"ר יוסף יהודה אריה לייב זצ"ל

הרה"ק רבי אריה ליבוש בהרה"ק ר' חיים זצ"ל

משנה ב'

רבינו עובדיה מברטנורא

אחד מהן - מאותם המלוים את המת לקבורו ולא מנושאי המטה, והוא הדין אם הגיף את הדלת אדם אחר, אלא אורחא דמלתא נקט.

הגיף את הדלת - כדי שלא תכנס הטומאה לבית בשעה שיעברו דרך אכסדרה שלפני הבית, דיש תקרה על גבה.

אם יכולה דלת לעמוד - בלא סמיכת מפתח, הוה ליה מפתח כמאן דליתיה והדלת חוצץ בפני הטומאה.

ואם לאו טמא - דכל דבר הנסמך בכלים אינו חוצץ בפני הטומאה, כדאמרן דאין אדם ובכלים נעשים אהלים לטהר. והיינו טעמא דתבן, והיינו טעמא דגרורות, והיינו טעמא דטיח, משום דעמידתן על ידי כלים שהם חבית וקופה וקנקנים.

שחך נתונים בחלון - שיש בו טפח על טפח שמביא את הטומאה מבית לבית.

אם יכולים הגרורות והתבן לעמוד בעצמן - בלא חבית וקופה.

טהורים - שהכלים כמו שאינן, והגרורות והתבן מצילים. והוא שיהיו הגרורות שהסריחו ואינן ראויות לאכילה, וכן התבן מוסרח ואינו ראוי לאכילת בהמה ומבטל להו ואין דעתו לפנותו, ומשום הכי חייצי,

דכל היכא דאין התבן והגרורות סותמים הכל, כגון הכא דאיכא מקום קופה וחבית, אי לא מבטל להו לא חייצי.

ואם לאו טמא - ובלבד שתהא החבית אם היא של חרס פיה כנגד הטומאה ולפיכך אינה מצלת, שכל דבר המקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה. אבל אם גב החבית כנגד הטומאה, חוצצת בפני הטומאה, שאין כלי חרס מקבל טומאה מגבו.

בית שחצצו בקנקנים - ופיהן כלפי הטומאה, דעכשיו אין מצילים.

וטח בטיח - בין מבפנים בין מבחוץ.

אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו טהור - שהטיח חוצץ בפני הטומאה.

קוברי המת שהיו עוברים באכסדרה אם בזמן הלוויה עברו מלווי המת מתחת לפרגולה (אכסדרה*) שבנויה לפני הבית, והגיף אֶחָד מֵהֶן אֶת הַדֶּלֶת ואחד מן המלווים סגר את דלת הבית, לפני שהכניסו את המת לתוך הפרגולה, כדי שלא יכנס הטומאה לתוך הבית וְסִמְכוּ בַּמִּפְתָּח וסמך את הדלת במפתח כדי שלא תיפתח, ויש מפרשים שסמך את הדלת במפתח הכוונה שאותו אדם אחז בדלת כדי שלא תיפתח, אזי הדין הוא: **אם יכול הדלת לעמוד בפני עצמו** אם הדלת יכולה להישאר סגורה גם בלי שיסמכו אותה במפתח, או מבלי שהאדם יחזיק את הדלת - כל מה שבבית **טהור** לפי שבמקרה כזה הדלת חוצצת בפני הטומאה **ואם לאו** ואם אין הדלת יכולה להישאר סגורה מבלי שיסמכו אותה במפתח, או מבלי שיחזיקו אותה - כל מה שבבית **טמא** לפי שכל דבר הנסמך ע"י אדם או כלים אינו חוצץ בפני הטומאה, כמו שלמדנו שאוהל הנסמך ע"י אדם או כלים אינו נחשב כאוהל לחצוץ בפני הטומאה. **וכן חבית של שיש בתוכה גרורות תאנים יבשות, או קפה של מלא תבן, שהן נתונות מונחות בחלון** ויש בחלון לפחות שיעור של טפח על טפח, ואותו חלון פתוח בין אוהל המת לבין אוהל אחר (היינו שהחלון נמצא על דופן משותפת לשני האוהלים), אזי הדין הוא: **אם יכולין הגרורות והתבן לעמוד בפני עצמן** בחלון גם בלא החבית או הקופה - **טהורין** כלומר חוצצים הם בפני הטומאה, לפי שאנו מחשיבים את החבית/קופה כאילו הם אינם נמצאים, והגרורות והתבן מצילים בפני הטומאה** **ואם לאו** ואם הגרורות/התבן לא יכולים לעמוד בחלון ללא החבית/ הקופה - **טמאין** הם אינם חוצצים בפני הטומאה***. **בית שחצצו בקנקנים** בית שעשו בו מחיצה מקנקנים עשויים חרס, ופיהם פונה לכיוון הטומאה **וטח בטיח** בצד אחד של המחיצה: אזי **אם יכול הטיח לעמוד בפני עצמו** גם בלא הקנקנים - **טהור** הטיח חוצץ בפני הטומאה **ואם לאו** ואם אין הטיח יכול לעמוד בפני עצמו גם ללא הקנקנים - **טמא** אין הטיח חוצץ, הואיל והוא נסמך על הקנקנים (והם הרי כלים, וכל מה שנסמך ע"י אדם או כלים אינו חוצץ בפני הטומאה), ואף הקנקנים עצמם אינם חוצצים, הואיל ופיהם פונה לכיוון הטומאה, ונמצא שנטמאו מתוכם, וכלי טמא אינו חוצץ, ברם אם היה גבם של הקנקנים פונה לכיוון הטומאה, הרי הם חוצצים, הואיל וכלי חרס אינו נטמא מגבו.

*אכסדרה - בניין עמודים שיש לו תקרה, שהוא בנוי לפני הבית.

**והמדובר כאן בתאנים מקולקלות שאינן ראויות לאכילה, וכן בתבן סרוח שאינו ראוי לא למאכל בהמה ולא להכנת טיט ולא להסקה, שכן בכגון זה אין בדעת הבעלים לפנותם משם ולפיכך הם חוצצים.

***ודווקא אם החבית עשויה חרס ופיה פונה לכיוון הטומאה, אין החבית חוצצת בפני הטומאה, לפי שכל דבר המקבל טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה, והיותו החבית מקבלת טומאה מתוכה,

לעילוי נשמת

מורי ורבי הרה"ק יצחק יגן ב"ר יעקב ורחל זצוק"ל
מור"ר אבי דוד שלום ב"ר שלמה דב וברכה שיפמן ע"ה
הרבנית פעריל דבורה ע"ה בת הרב ישראל צבי יאיר
מרת חיה רויזא בת מוה"ר נטע צבי שלאינגר ע"ה

לקבלת המשנה היומית למייל או לוצאפ ולהנצחות

ניתן לשלוח מייל לכתובת: mishna.shlema@gmail.com

או לשלוח הודעה לנייד: 052-5802345 או: 053-4287288

כשפיה פונה לכיוון הטומאה, לפיכך אין היא חוצצת, אבל אם גב החבית פונה לכיוון הטומאה, החבית בעצמה חוצצת בפני הטומאה, לפי שאין כלי חרס מקבל טומאה מגבו.

משנה ג'

רבינו עובדיה מברטנורא

כותל שהוא לאויר - שצדו אחד אויר העולם, וצדו האחר משמש את הבית, כגון כותל שמפסיק בין בית לחצר או בין בית לגינה.

וטומאה בתוכו - שנסדק הכותל ויש טומאה בחללו בתוך הסדק.

מחציו ולפנים - אם הטומאה מן החצי של כותל לצד הבית.

הבית טמא - כאילו היתה בתוך הבית, דההוא פלגא בתר בית שדינן ליה. והעומד בכותל למעלה אפילו עומד כנגד הטומאה טהור, דלאו כטומאה רצוצה חשיבה, ואינה בוקעת ועולה, דהא חשבינן לה כמונחת באוהל.

מחציו ולחוץ - לצד האויר, לא שדינן לה בתר בית, ולפיכך העומד מלמעלה טמא כיון דלאו כמונחת באוהל היא הרי היא טומאה רצוצה ובוקעת ועולה.

מחצה למחצה - שהטומאה באמצע.

רבי מאיר מטמא - שדינן ליה לכותל בתר בית ובתר אויר לחומרא.

וחכמים מטהרים - דלגמרי שדינן ליה בתר בית. והלכה כחכמים.

כל הכותל לבית - אפילו עומדת הטומאה בחצי של צד האויר הרי היא כאילו מונחת בתוך הבית.

כָּתוּל הַמְשִׁימֵשׁ אֶת הַבַּיִת קיר חיצוני של הבית, שהוא מפריד בין הבית לחצר, או בין הבית לרחוב (רשות הרבים) - **יְדוּן** דנים אותו **מְחַצֵּה לְמַחְצָה** כלומר חצי עובי הקיר שלצד הבית דינו כבית, וחצי עובי הקיר שבצד החיצוני, אין דינו כדון הבית. **כִּיצַד** עתה מסבירה המשנה את מה שלמדנו ברישא **כָּתוּל שְׁהוּא לְאוֹיֵר** קיר של בית, שצידו החיצוני פונה כלפי חוץ, ואינו משמש כקיר לבית אחר **וְהִטְמָאָה בְּתוֹכּוֹ** בתוך הקיר, והיא טומאה רצוצה, היינו שאין לה חלל של טפח על טפח על רום טפח, אזי **מִחְצָיו וְלִפְנֵים** אם הטומאה נמצאת בחצי עובי הקיר הסמוך לבית - **הַבַּיִת טָמֵא** וזה נחשב כאילו המת נמצא בבית עצמו, **וְהָעוֹמֵד מְלַמְעֵלָן** על הקיר, ואפילו אם הוא עומד כנגד הטומאה **טָהוֹר** לפי שאין הטומאה נחשבת רצוצה הבוקעת ועולה, משום שאנו מחשבים אותה כאילו היא מונחת בבית, ואם היתה הטומאה **מִחְצָיו וְלַחוּץ** היינו בחצי עובי הקיר הסמוך לחוץ הבית - **הַבַּיִת טָהוֹר** לפי שאין זה נחשב שהטומאה נמצאת בבית, **וְהָעוֹמֵד מְלַמְעֵלָן** על הקיר **טָמֵא** לפי שהטומאה היא רצוצה והיא בוקעת ועולה, אולם אין היא מתפשטת לצדדים לטמא את הבית **מְחַצֵּה לְמַחְצָה** ואם היתה הטומאה מונחת בדיוק באמצע עובי הקיר, היינו שחצי מהטומאה היתה בצד הקרוב לבית וחציה השני היה בצד שפונה כלפי חוץ - **הַבַּיִת טָמֵא** לפי שמחצית הטומאה הנמצאת בחלק בקרוב לבית דינה כאילו היא מונחת בתוך הבית, ואף אם אין שיעור כזית באותה מחצית הטומאה שנמצאת בצד הבית, מכל מקום דנים לחומרה כאילו כל הטומאה נמצאת בחלק הקרוב לבית, **וְהָעוֹמֵד מְלַמְעֵלָן** והעומד מעל הקיר שבו הטומאה - **רַבִּי מְאִיר - מְטַמֵּא** את האדם, לפי שרבי מאיר מחמיר בשני הדברים, היינו שגם הבית טמא וגם העומד על הקיר טמא, שכן אנו דנים לחומרה את הבית כאילו כל הטומאה נמצאת בצד הקרוב אליו, וגם דנים לחומרה את הטומאה, ומחשיבים אותה כאילו שהיא נמצאת בצד הפונה לחוץ, שאז היא טומאה רצוצה, ולכן היא מטמא את האדם העומד על הקיר, שכן הטומאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, **וְחֻכְמִים - מְטַהְרִין** שהואיל והבית טמא, משום שאנו רואים את הטומאה כאילו היא מונחת בבית, לפיכך אף לגבי העומד על הקיר אנו רואים את הטומאה כאילו היא מונחת בתוך הבית, ואין היא נחשבת כטומאה רצוצה, ולכן האדם טהור. **רַבִּי יְהוּדָה** שחולק **אוֹמֵר: כָּל הַכָּתוּל לְבַיִת** כל מה שנמצא בכל עובי הקיר דינו כבית, ואפילו אם הטומאה נמצאת בחצי עובי הקיר הסמוך לחוץ, דינה הוא כאילו היא נמצאת בתוך הבית, ולכן הבית טמא והעומד על הקיר מלמעלה טהור.